

M/s. National Rice and Dal Mills, Rajpura v. The Food Corporation of India (Koshal, J.)

4. ਰਜਿੰਦਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ (7), (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਸਨ, ਜਿਸਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਜੰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਉਪਾਅ, ਤਾਂ ਜੋ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਨੋ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੂਰਵ-ਲੋੜ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿਚ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ II ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 17(iii) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਹੁਕਮ ਦੀ ਰਾਹਤ ਇਸਦੀ ਧਾਰਾ 7(iv)(d) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਖਾਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), (ਸੁਪਰਾ), ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

5. ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਸਾਂਝਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(iv) (c) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸਦਾ ਸਹੀ ਮੁੱਲ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਏਡੀ ਕੋਸ਼ਲ ਜੇ.

M/S ਨੈਸ਼ਨਲ ਰਾਈਸ ਐਂਡ ਦਾਲ ਮਿਲਜ਼, ਰਾਜਪੁਰਾ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1970 ਦੀ ਸੀ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 204-ਏ.

22 ਅਪ੍ਰੈਲ 1970

1908 ਦਾ ਐਕਟ V)—ਆਰਡਰ 7 ਨਿਯਮ 14 ਅਤੇ 18— ਆਰਡਰ 13 ਨਿਯਮ 1 ਅਤੇ 2—ਮੁਦਈ ਦਾ

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ—ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਸਬੂਤ—ਕੀ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਆਰਡਰ 7 ਦੇ ਨਿਯਮ 14 ਦਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1), ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਕਿਸੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਚਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੁਦਈ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭੇਜੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ 2 ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਬੂਤ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮੁਦਈ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਆਰਡਰ 7 ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮਾ। ਨਿਯਮ 18 ਦਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2), ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤਿੰਨ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ (1) ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਿਹੜਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼; (2) ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼; ਅਤੇ (3) ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸਦੀ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਇਸ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਨਿਯਮ 118 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈ ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ (ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ)। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਆਰਡਰ 7 ਦੇ ਨਿਯਮ 14 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 13 ਨਿਯਮ 1(1) ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸਲਈ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚੁਣਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਯਮ 18(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਆਰਡਰ 7 ਜਾਂ ਨਿਯਮ 13 ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸ਼੍ਰੀ ਆਈ.ਐਮ. ਮਲਿਕ, ਸਬ-ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਮਿਤੀ 28 ਜਨਵਰੀ, 1970 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਆਲਿਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਵੰਗ ਨਾਲ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੂਰਨ ਚੰਦ .

ਕੇ.ਕੇ.ਚੋਪੜਾ , ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਲਈ

ਨਿਰਣਾ

ਕੋਸ਼ਲ, ਜੇ.—1. ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਫਰਮ ਹਨ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਫਰਮ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਜੋ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਆਈ.ਐਮ. ਮਲਿਕ, ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੀਬਿਤ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟਿਫ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅੰਕਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 28 ਜਨਵਰੀ, 1970, ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੇ ਆਰਡਰ 13 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

2. ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ! ਸਥਿਤੀ. ਉਦੋਂ ਪੱਕਾ; ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ? ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ, ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼

M/s. National Rice and Dal Mills, Rajpura v. The Food Corporation of India (Koshal, J.)

ਇੰਡੀਆ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੁਝ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਝੋਨਾ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਫਰਮ ਨੇ ਝੋਨੇ ਦੀਆਂ 19,363 ਬੋਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗੋਲਾ ਸੁੱਟਿਆ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਖਰਚੇ ਰੁਪਏ ਸਨ। 25,724.52 ਇਸ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਫਰਮ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ। 20,000/- ਸਿਰਫ਼ 1 ਨਵੰਬਰ, 1968 ਨੂੰ, ਫਰਮ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। 8,174.82 ਸ਼ੈਲਿੰਗ ਚਾਰਜਿਜ਼, ਕਾਰਟੇਜ, ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਅਤੇ ਫਰਮ ਦੀ ਮਿੱਲ 'ਤੇ ਝੋਨਾ ਉਤਾਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਲੇਬਰ 'ਤੇ ਖਰਚੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 8,174.82. ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਝੋਨਾ ਉਸ ਲਈ ਸ਼ੈੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਖਰਚੇ ਵੀ ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ:-

- (a) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੌਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ "ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ" ਲਗਾਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਬੋਝ ਸੀ। 6,191.82
 - (b) 10470 ਬਾਰਦਾਨੇ (ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਰਤੇ ਗਏ) ਸ਼ੈਲਿੰਗ ਲਈ ਝੋਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਫਰਮ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰਦਾਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ 50 ਰੁਪਏ ਸੀ। 20,940/- ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਰਕੀਟ ਦਰਾਂ 'ਤੇ।
- : (c) ਚਾਵਲ ਅਤੇ ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਭੁੱਕੀ ਜਿਸਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਹੈ। 856.35 ਅਤੇ ਰੁ. 515.25 ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਫਰਮ ਕੋਲ ਪਏ ਸਨ।

ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਹੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ 200000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਸੂਲਣੀ ਪਈ। ਫਰਮ ਤੋਂ 21,373.63 ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫਰਮ ਤੋਂ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।

ਇਸਦੀ ਨਕਲ ਵਿੱਚ ਫਰਮ ਨੇ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਬਿੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ "ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ" ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨਿਗਮ ਤੋਂ 10470 ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ 18618 ਖਾਲੀ ਬੈਗ (ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਰਤੇ ਗਏ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 816 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਭ ਨੂੰ ਡਿਲੀਵਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਏਜੰਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ 816 ਬੋਰੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਫਰਮ ਕੋਲ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਫਰਮ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚੌਲਾਂ ਜਾਂ ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਭੁੱਕੀ ਦੀ ਕੋਈ ਮਾਤਰਾ ਸੀ। ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਫਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਆ ਹੈ।

7 ਮਾਰਚ, 1969 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਦਸ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਅੰਕ ਨੰਬਰ 5 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੌਲਿਆ:

"ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਲੀ ਬਾਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲਿਆ ਹੈ?"

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 14 ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ

ਜੱਜ ਨੇ 23 ਜੂਨ, 1969 ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਬਦਲੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋ ਮੁੱਦੇ ਦਿੱਤੇ: -

“5-ਏ. ਕੀ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿਚਲੇ ਬਾਰਦਾਨੇ (ਖਾਲੀ) ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ?

5-ਬੀ. ਕੀ ਮੁਦਈ ਦੀ ਫਰਮ ਵੱਲੋਂ 816 ਖਾਲੀ ਬੋਰੀਆਂ ਵਾਜਬ ਦੇਖਭਾਲ ਨਾਲ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ?

2 ਅਗਸਤ, 1969 ਨੂੰ, ਫਰਮ ਨੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਪਰ ਇਸਨੂੰ 30 ਅਗਸਤ, 1969 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ 29 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਕਤੂਬਰ, 1969। ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਫਰਮ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਪਾਰਟਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ.ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੇਸ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਲਈ ਅੱਗੇ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 19 ਨਵੰਬਰ, 1969। 18 ਨਵੰਬਰ, 1969 ਨੂੰ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 13 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀਆਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਬਾਰਦਾਨੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ. ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਜਾਅਲੀ ਐਂਟਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਫਰਮ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ^{ਭਾਰਤ} ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਕੇਸ ਸ਼੍ਰੀ ਆਈ.ਐਮ. ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

“(ਏ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੀ.ਐਸ. ਮੁਰਗੋਸਮ ਪਿੱਲਈ ਬਨਾਮ ਐਮਡੀ ਗਿਆਨ ਸੰਬੰਧ ਪੰਡਾਰਾ ਸੰਨਾਧੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਅਤੇ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਲਜੀਤ ਲਾਈ ਪਾਠਕ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹੀਰਾਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਡਕੁਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਹੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਜੋ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ. ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜੈ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (4) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਕ) ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਆਰਡਰ 7 ਦੇ ਨਿਯਮ 18(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰ ਨਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। . ਮਨਬੋਧ ਮਿਸਰ ਬਨਾਮ ਭੈਰੋ ਮਿਸਰ

M/s. National Rice and Dal Mills, Rajpura v. The Food Corporation of India (Koshal, J.)

ਅਤੇ ਹੋਰ (5) ਵੀ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਰਜਿਸਟਰ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀਆਂ ਫਰਮ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਨੀਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ " ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।"

3. ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

4. ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ

- (1) ਏਆਈਆਰ 1917 ਪੀਸੀ 61 ”
- (2) ਏਆਈਆਰ 1929 ਪੀਸੀ 95.
- (3) ਏਆਈਆਰ 1953 ਐਸਸੀ 225.
- (4) 1965 PLR 362
- (5) ਏਆਈਆਰ 1922 ਪਟਨਾ 569

ਡਿਕਟਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਗੈਰ-ਉਤਪਾਦਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਮੂਰਤ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ ਉਸ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਘੱਟ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਰਡਰ 13 ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਆਰਡਰ 7 ਦੇ ਨਿਯਮ 14 ਅਤੇ 18 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-

ਆਰਡਰ VII

“ਨਿਯਮ 14(1) : ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੌਂਪੇਗਾ। ਮੁਦਈ

(2) ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ (ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ।

“ਨਿਯਮ 18(1): ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਮੁਦਈ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਜਾਂ ਜੋੜਨ ਲਈ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਜਾਂ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵੇਲੇ ਉਸਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਗਵਾਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(3) ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸਦੀ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰਡਰ XIII

“ਨਿਯਮ 1(1): ਧਿਰਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਹਰੇਕ ਵਰਣਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ, ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(4) ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਗੇ: ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਹੀ ਸੂਚੀ ਹੋਵੇ।

ਨਿਯਮ 2. ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਜੋ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਪਰ ਨਿਯਮ 1 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਚੰਗਾ

M/s. National Rice and Dal Mills, Raj pur a v. The Food Corporation of India (Koshal, J.)

ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਇਸ ਦੇ ਗੈਰ-ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ; ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰੇਗੀ।

ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਥਿਤੀ ਸੈਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਆਧਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਸੂਟ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੁਦਈ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਉਹ ਸਬੂਤ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬੂਤ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਜਾਂ ਦਾਖਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਪਰ ਫਿਰ ਨਿਯਮ 18 ਦਾ ਉਪ ਨਿਯਮ (2) ਤਿੰਨ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ-

- (1) ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ;
- (2) ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼; ਅਤੇ
- (3) ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੌਂਪੇ ਗਏ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

ਇਸ ਲਈ ਤਾਂ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਬੂਤ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਦਾ ਝਗੜਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਲਈ ਚੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਡਿਊਟੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਪਰੋਕਤ ਬਾਰ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, -

- (a) ਇਹ ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ
- (b) ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

6. ਆਰਡਰ 13 ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਅਤੇ 2 ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਹੁਣ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 1 ਦਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੇ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ, -

- (i) ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ; ਅਤੇ
- (ii) ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

■ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕੈਟ ਗੋਰੀ (i) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਡਰ 7 ਦੇ ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨਾ ਤਾਂ ਹੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਨਾਲ, ਯਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਆਰਡਰ 7 ਦੇ ਨਿਯਮ 14 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ (ii) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚੁਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਯਮ 2 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਵੀ ਡਾਸਨ ਮਿਲਰ, ਸੀਜੇ, ਅਤੇ ਮਲਿਕ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ *ਮਨਬੋਧ ਮਿਸਿਰ ਬਨਾਮ ਭੈਰੋ ਮਿਸਿਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (5) (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੈਂ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

7. ਇਹ ਕੇਡ cf ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੇ

ਫਰਮ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਰਜਿਸਟਰ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਆਰਡਰ 7 ਦੇ ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੱਖ ਰਹੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੁਝ ਬੈਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਫਰਮ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਫਰਮ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਜਿਸਟਰ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰੇ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਹ ਆਪਣੀ ਸਹੂਲਤ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਸੀ, ਬਸ਼ਰਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤਲਬ ਕਰਨਾ ਚੁਣਿਆ ਹੋਵੇ।

M/s. National Rice and Dal Mills, Raj pur a v. The Food Corporation of India (Koshal, J.)

8. ਇਸ ਲਈ, ਫਰਮ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

9. ਮੈਂ ਇਹ ਜੋੜ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਦਿਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ¹⁸ ਨਵੰਬਰ, 1969 ਦੀ ਫਰਮ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਜੋ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਆਰਡਰ 13 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੀ ਤਰਫ਼ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਣਡਿੱਠ ਜਵਾਬ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। . ਇਹ ਜਵਾਬ ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹੈ-

ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਗਵਾਹੀ-ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਬਾਰਦਾਨੇ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਮਨਘੜਤ ਐਂਟਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਰਜਿਸਟਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਬੂਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇਰ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਰਜਿਸਟਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਬਚਦੀ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰ ਨੂੰ 29 ਅਕਤੂਬਰ, 1969 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਗਲਤ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਸੀ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੈ, ਰਜਿਸਟਰ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਾਰੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ 23 ਹਨ, ਇੱਕ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ, ਲੜੀ ਨੰਬਰ 4, 15 ਅਤੇ 20 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਗਮ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਸਮੇਤ ਦਾਖਲ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ 'ਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਜੇਕਰ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਨੰ. 20 GE nuine ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 19 ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਖਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਵੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਐਂਟਰੀ ਨੰਬਰ 21 204 ਬੈਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਐਂਟਰੀ ਨੰਬਰ 23 ਤੋਂ 1000 ਬੈਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਂਟਰੀ ਨੰਬਰ 22 ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਬੈਗਾਂ ਦੀਆਂ 3 ਗੱਠਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੋਵਾਂ ਪਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸਲਈ, ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੰਦਰਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ, ਇਸ ਲਈ, ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 1204 ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਰਤੇ ਗਏ ਬੈਗਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੈਗਾਂ ਦੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸੰਖਿਆ 10,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇੰਦਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਤੋਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਫਰਮ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸੋਚਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਫਰਮ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ

10. ਦੱਸੋ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ/ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਫਰਮ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 22 ਮਈ, 1970 ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

M/s. National Rice and Dal Mills, Raj pur a v. The Food Corporation of India (Koshal, J.)

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ
ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਬੀਆਰ ਤੁਲੀ, ਜੇ.
ਅਮਰ ਨਾਥ ਗੌਤਮ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।
ਬਨਾਮ
ਰਾਜ ਆਇ, — ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1966 ਦਾ LPA 231।

29 ਅਪ੍ਰੈਲ 1970

ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਐਕਟ (HI of 1961) — ਧਾਰਾ 6(i) ਅਤੇ 15— ਕਿਸੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 6(i) ਅਧੀਨ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ—ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ-